

pevnost

edice

Anna
Šochová

Ochránce rodu

Anna Šochová

OCHRÁNCE RODU

Anna Šochová

**OCHRÁNCE
RODU**

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Anna Šochová, 2008

Cover © Karel Zeman & Lukáš Tuma, 2008

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2008

ISBN 978-80-87027-82-0

1. Tajný sňatek

Povedlo se! Jórtha již byla za prvními keři a lidé dole si ničeho nevšimli. Získala alespoň kousíček svobody, několik chviliek života, o němž ve vsi nemají tušení. Ušklíbla se. Právě proto se tolik snaží, ne? Maminka říkávala, že nejspělejší činy se podobají tanci na ostřích čepelí. Vyžadují umění a stálou pozornost, která tě ochrání před zraněním.

Stane se to dnes, Géru mohou jeho rodiče každým dnem odvézt do jiného úkrytu. Včera ji políbil, ale hned se stáhl, jako kdyby se polekal. Je tak jemný, zdvořilý a laskavý... Pokládá ji za malou holčičku? Možná, vždyť všichni okolo říkají, že je ještě dítě. Ale práci aby zastala všechnu! Jórtha se ušklíbla. Moc dobře věděla, že kdyby jí nebylo, pochcípají všichni ve vlastní špíně.

U rozvalin staré tvrze se něco hnulo. Géra! Ano, čeká, jak se domluvili. Zamával, přitom zase stojí tak, že je odevšad vidět. Copak mu to pokaždé Jórtha neříká? Je z národa moudrých, a přitom opatrný jako její mladší brášci. Nenaučila ho za těch několik týdnů vůbec nic. Ani vlasy nemá dobarvené, ořechové slupky, co mu dala, určitě ztratil. Jestli se takhle skrývají všichni Modrovlasí, císařským skutečně nezbyvá, než je podřezávat jako kuřata!

„Lašmiki, co je ti?“

Už se smířila i s tím. Copak je ona, s nohama věčně zahnojenýma, nějaká lesní víla?! Pozvedá k sobě ušmudlanou chudinku, ale ta neběhá za Modrovlasým z nějaké chuti vyšvihnout se výš. Až dneska, až se to stane, smí Gérovi povědět, že Jórtha v jazyce Čalaš dokonce znamená mnohem víc. Ale přece jen, dokud je takhle odrbaná, nedokáže uvěřit, že řečičky o jejich svazku může Géra myslet smrtelně vážně.

Pohodila hlavou. Kvůli němu rozpustila své dlouhé vlnité vlasy, aby byla co nejkrásnější. Pozorovala jeho nejistý

úsměv, tmavé oči s dlouhými řasami v bledé tváři. Už mu rašily první vousy, znamení dospělosti jeho lidu. Úplně nenápadně bílé, jak jinak. Přes veškerá huderání byla spokojená a šťastná, že přišel. Její Géra! Objala ho kolem krku a lehce se dotkla strnulých rtů. Opět se bojí pokračovat? A jakpak si tedy představuje svatby?

„Neboj se, Géro, nejsem dítě. Jsem Čalaš, mám právo sama zvolit svého muže. Mám právo rozhodnout i proti zdejšímu zvyklostem. Právě já smím podat ruku Modrovlasému, víš? Právě teď, roku Jad v posledním cyklu Ohně! Potom si můžou dělat, co chtějí. Prodat mě, odvézt k jinému, cokoliv. Vždycky už k sobě budeme patřit, víš? Proč pochybuješ? Cožpak nevíš, že národ Čalaš obdivovala i nebeská Piá-nu?“

„Lašmiki, vždyť odjedu, možná zítra nebo pozítří. Nemám právo ti něco slibovat, ani otci jsem ještě neřekl...“

„Otci! Proč mluvíš tak cize? Se mnou se nemusíš tvářit upjatě. Já vím, že jsi jako my ostatní. Pověz, copak ani vaše malé děti nemluví s maminkou mazlivě, vřeleji? Nebo ještě spíš, matky s nimi?“

„Jsou to malé děti, Lašmiki. Těm se leccos promíjí, ale musejí se brzy ukáznit a učit. Pro náš lid je důležitý řád, sebeovládání, kázeň. Představ si, že v katunově sídle nikdo nemluví nahlas, aby nerušil! V sálech, dílnách, podzemí, v zahradách, všude je ticho.“

„A hry dětí nebo písně při práci?“

„Děti vyrůstají dost daleko od katunova sídla, než vědí jak se chovat. My neznáme zpěv ani hlasitý smích. To jsou projevy, které kvůli katunovi co nejvíc tlumíme.“

„Zvláštní svět, ten váš. Ale ty jsi jiný, jsi můj Géra.“

Úsmál se, zavrtěl hlavou a přejel konečky prstů po dívčí tváři. Obkroužil čelo, pohladil rovný nos. Jórtha rozevřela oči

a ruku zadržela. Už si nemohou hrát a dětsky se škádlit. Odhodlaně se nadechla.

„Jsem dcera chrámu, Géro. Voda, nebe i hory nás chrání a svedou znovu k sobě. Matka mi vyprávěla, že tohle pouto svatého místa přetrvává i po jeho zániku. Ochramíme jeden druhého. Já mám mocný původ, ty záštitu katuna. Není čeho se bát! Géro, přijmeš mě za ženu?“

Jeho dlaň si přitiskla na hrud. Polkl a oči se mu zamžily, prsty samy zatahaly za šňůrku na rameni. Dětská košilka sklouzla dolů.

„Opravdu nejsem malá, vid' že ne?“

* * *

Sešli se ještě čtyřikrát, než odjel. Dodrželi všechny obřady tajného sňatku a Géra sliboval, že hned po konci nejhoršího pronásledování oznámí jejich svazek katunovi. On to sice už asi ví, tak jako zná stav mysli a bezpečí každého člena klanu, ale má nyní příliš starostí s přežitím všech. Teď není vhodné trvat na správném postupu, představování a celém tom divadle. Jórthu by moc zajímalo, jak to katuni s tou svou vševdoudcností dělají, ale neplýtvala drahocenným časem posledních setkání. Důležitější je, že patří Gérovi, on jí, a ten bohatý Tafaťan přijede pozdě.

Přesto Jórtha málem všechno pokazila právě v době Gérova odjezdu. Toulala se mezi stromy a do vsi zatím přijel Prolemův posel. Naštěstí měl naspěch, jenom odevzdal peníze a nechtěl Jórthu vidět. Než se vrátila domů, váleli se všichni opilí. Jak je nenáviděla! Znechuceně vzala Páše děcko od prsu, aby je nezalehla. Vyhnula se otci, klopýtajcímu ke hnojišti ulevit měchýři. Ve dveřích do něj narazila Rona, pověsila se mu na krk a na místě se mu nabídla. Jórtha zvedla oči.

Jako dobytek! Zahнала děcka, zírající na pohyby otcovy zadnice, a šla podojit kozu, které se všechny ženské bály. Alespoň tím pádem neprodaly její mléko a pro věčně hladová děcka něco zbylo.

Těžko uvěřit, že ten tlustý odulý měch s věčně trčícím kolíkem býval císařský velitel! Matku si dovezl jako válečnou kořist, ale nikdy se nedozví, že Jórtha je Čalaš i po otci, že matka neporodila předčasně... Ve chvílích zoufalství si Jórtha představovala, jak tomu praseti jednou vmete pravdu do očí. Zesměšní celé roky, kdy se před kněžkou z hor plazil a slintal, jen aby na něj vlídně pohlédla! Zatím mlčí a otročí, protože by ji na místě zabil. Představy jsou lepší, neboť je může řídit. Zůstane u nich...

* * *

Bratr Lert přihnál zbytek stáda. No ovšem, proto tak bujará pitka! Zmizela i dvě kůzlata. Začalo se hodovat sotva vytáhla paty, ještě před penězmi od Prolema. Posel tudíž radši hned odjel, aby na ně nemusel koukat. Měl by ale svému pánovi povědět, jak vypadá Jórthina výchova.

Jakkoliv dívka nebyla nadšena volbou jakéhosi tafatského boháče, přála by „otci“ Termigsovi hodně velkou nepříjemnost za všechnu špínu a zbytečnou dřinu kolem rodiny. Člověk může mít smůlu, ale vyvalovat se v ní a jenom chrochtat?! Děti nechali lézt v blátě a hnoji, aniž by je kdo poslal naproti Lertovi. Jsou líní i křiknout, pelešníci smrdutí! Lert byl utahaný, mračil se na drobotinu a už už by ji plísnil. Jórtha ho zatahala za rukáv.

„Oni nevědí, že všechno má být jinak, jsou ještě malí. Můžeš jim vykládat pohádky o našem kamenném domě, který už patří někomu jinému, o rozdělení statku, o starém hospodářství...“

„Nenávidím ho! Zničil všechno, co tvá matka dokázala. Když byl představeným obce, měli jsme tu i právo trhu, chápeš? Všechno promarnil, dobytek! Kdoví, jestli neprodal i císařův patent na obnovu tvrze. Nesměj se, já ji dokážu postavit, věř mi. Copak tobě nevádí, že hnijeme v čeledníku pro sadaře?!“

Zavřeli mlčky chlév. Hodil očima k otevřeným dveřím. Přikývla.

„Přijel i posel od Prolema. To bude nejmíň dvacet dnů.“

Lert si povzdechl. Někdy nevěděl, má-li být za odklad vděčný, nebo se těšit na cokoli jinde. Byl starší než Jórtha, od první otcovy ženy. Zemřela před Jórthiným narozením a krásná Čalaš ho přijala za svého. Jak ji miloval!

Teď zase její dcera zachraňuje, co se dá. Všichni se jenom třesou na Prolemovy peníze, ale hned Jórtě jedovatě připomenou, co ji ve městě jednou čeká. Malou tmavou holku v domě chtivých a opilých mužských. Styděl se za všechny tak řeřavě, že by řval a tloukl třeba hlavou do zdi! Jórtha, jeho sestřička, odejde do bezectné služby!

Lert nevěděl, čeho se bát víc. Jórthina odchodu, nebo chvíle, kdy potřeba peněz převládne nad jeho právy prvorozence. Přijde to, určitě. Otec ho výhodně prodá do služby, sotva mu vyschne v hrdle. Má už roky v hlavě jenom chlast a pelešnice. A Lert samozřejmě jenom skloní hlavu a půjde, není obrany. Jórtha mu konejšivě položila ruce na ramena. Jako vždycky četla v jeho mysli.

„Matka slíbila, že i mne ochrání její svatyně. Určitě si tě najdu. Vím, že dokážu hodně! Lerte, podle matčiny věštby dokážu v posledním cyklu Ohně úžasné věci!“

Objal sestru a vroucně zatoužil, aby její záhadný původ skutečně něco znamenal.

2. Katunova záda

Jórtha se mýlila málokdy. V době, kdy jí příroda napověděla, že má plný nárok na katunovu ochranu, pomalu ustávalo hodování a radovánky. Zmizela kráva, a otec stále častěji mezi historkami z hrdinských bojů přemýšlivě sledoval Lertovu postavu. Z opilé jednotvárnosti rodinku vytrhl Šatin porod. Místo zpěvu jako když utne. Sedmá dcera! Pátá holka Šaty a sedmá živoucí dcera tohoto domu. Dlouho se tu rodili chlapci a při narození Pášiny holčičky se na počty dočista zapomnělo. Šata se div nepominula. Proč zrovna jí museli bohové dvakrát dopřát dvojčata?! Rona odtáhla Jórthu do chléva.

„Počkej tady, vezmu Šatě děcko. Obleč si mou zelenou sukni, poneseš ho do chrámu před branami města. Nikomu nic neříkej, jenom se ptej na chrám Sedmi znamení. Tam vědí, co dělat.“

Jórtha nevěřila vlastním uším. Před Gérou jednou vyprávěla o zvycích vesnice a on na oplátku mluvil o všech takových dávno překonaných pověrách. Jak zbytečně kruté a nesmyslné jsou. Teď má ona sama tajně odnést novorozeně pryč?! Rona se už vrátila a strčila jí vrnící kukličku. Zaváhání děvčete si vyložila správně. Hned starostlivě našpulila rty.

„Je to hrozné, což? Věř, že je to pro dítě lepší, vyroste mezi svými. Pána jsme musely opít, chtěl ho utopit!“

Jórtha Roně věřila jen to, že otec je zase zpitý do němoty. Zahleděla se na drobotinu v blátě a kravincích. Chrám nakonec bude pro holčičku mnohokrát lepší než vlastní rodina. Přikývla a spokojená Rona ji poučila, jak dítě na takovou dálku pohodlně přenést. Navíc se dívka musela vytrátit stejně opatrně jako nedávno za Gérou. Nikdo nesměl vědět, co mají za přírůstek, nikdo nesměl nahlas vyslovit, co se stalo. Alespoň si to tak představovala. Plížila se a krčila v dolících,

ale zrovna před skupinou nahrblých žen neměla kam uskočit. Ani keřík, ani trs měkké koi. Už cítila pichlavé pohledy a slídění, ale co to?

Když byly vzdáleny na pár kroků, všechny tři baby ustoupily z cesty a honem se k ní otočily zády. Div nekřičely, jak předstíraly zaujetí pro drby. Jako kdyby neviděly. nebo dokonce nechtěly vidět? Ach, vždyť ony předstírají a Jórtha má dělat totéž, projít a zmizet bez pozdravu. Nikdy předtím ji nenapadlo, jak moc o sobě všichni vědí. Jako kdyby jejich ženské běhaly polonahé i před vraty dvora! Hm, nic těžkého, vždyť Jórtha také ví, kdo se kde čeká a že Páša ani Rona nepřišly do domu zcela čisté. Teď si však uvědomila propast mezi obecně věděným a předstíraným. Je to lepší, nebo ne, nevědět a nevidět? Je to snad i součást čarování kolem domu? Tak dlouho dělila svět na sebe a ty ostatní, že nyní měla o čem přemýšlet. Snad jen ten tlustý měch chlastu věří, že všechna drobotina vzešla z jeho semene... Podstrčili mu ty ženské, protože jinou by mu nedali, a pořád lepší holku vdát než utopit.

Nebo čarování kolem potratů a porodů... Každoročně obchází nejstarší z vesnice domy, zapaluje sušené byliny a podle kouře hádá, zda tu nesídlí zlý čaroděj. V nejhladovějším měsíci před obřadem má dostatek masa a za poslední léta se kamenovalo jen dvakrát. Pokaždé nějaký přivandrovalec, co nevěděl o špatné době. Na chamtivého starce má kouř ukázat! Na Pášu nebo Ronu, které uměly pomáhat, na staré báby, které je nastrčily Termigsovi do domu.

Už měla za sebou dobrý kus cesty, když holčička začala nabírat. Chvilí mňoukala, ale křik zesílil a rozechvíval Jórthiny vnitřnosti. Poháněl ji, aby už něco udělala, aby pomohla, aby dala děcku jíst. Jórtha se opatrně posadila

a kukličku rozbalila. Tak čerstvé děcko jí předtím ještě nikdy nesvěřili. Opatrně se dotýkala křehkého tělíčka. Malá se na chvílku utišila a rudé tělíčko pobledlo. Jórthu zaplavilo dojetí. Takový bude i syn Géry... Určitě mu dá syna!

Holčička se rozhodla plakat ještě naléhavěji. Jórtha se znepokojeně rozhlédla. Co teď? I ty báby už byly daleko. Stejně by se asi tvářily, že dítě nevidí. Ale měly by trochu vody nebo kvasu jakoby pro ni, pro Jórthu. Rona ji vystrčila jen tak, beze všeho. Nedala děcku ani kus plátna navíc, natož nějaké mléko. Ještě že Jórthu slušně oblékla. Dlouhá sukně má dost zvětšely okraj, utržený pruh pomůže oběma. Děťátko bude v suchu a Jórtha přes něj přestane klopýtat. Ještě něco do pusinky ti dát, drobečku, jenže ani mně samotné nedali. To já vypravuju ostatní, to já jim vždycky strčím placku a tykvici. Něco vymyslíme... Nemohla utišit sílící pláč jinak než přiložením k vlastnímu drobnému prsu. Byl to ještě malinký človíček, marné tahání ho rychle unavilo do spánku.

* * *

„Hej, co tu děláš?!“

Jórtha si nevšimla dvou císařských vojáků na koních. Polekaně se zakryla a honem přemýšlela, co říct.

„Ty jsi někde odtud, z vesnice?“ Ten starší mluvil docela laskavě. Přikývla. „Snad ne Termigsova malá Čalaš?!“

Na takovou vědoucnost nemohla než znovu přikývnout. Voják polohlasně vysvětlil druhovi, že Termigs přivezl císaři zlato z horských chrámů a sobě malou kněžku. Očarovala ho, a od její smrti Termigs jenom chlastá a dělá děti.

„To není zas tak strašný osud,“ zapřemýšlel mladík a zrudl. Termigsův někdejší druh se rozchechtal a znovu oslovil Jórthu: „Tak pověz, odkud máš to dítě? Přece není tvoje?!“

Jórtha se rozhodla pro pravdu.

„Vesnice věří, že je to sedmá dcera.“

Voják hvízdal, mladík vyvalil oči a hleděl střídavě z jednoho na druhého. Mluvili v jemu neznámých hádankách. Každý neznal pověsti o dceři, která ve spánku zardousila otce. Že tím vysvobodila národ z otroctví, dávno zcela zapadlo. Od těch dob, ještě před Piá-nu, má každý před očima jen samotný zločin sedmé v pořadí. Sedmá dcera má sílu soudit a zabít otce, sedmá dcera se nesmí narodit.

„Takže neseš dítě do chrámu?“

„Bude jí tam asi líp. Nemívám dost mléka a jídla pro ostatní, prodalo se hodně dobytka. Ale není sedmá Termigsova, to ne!“

„Vzalas ji pod svou ochranu, Čalaš? Kdo by ale ochránil tebe? Cesta je dlouhá a jdeš sama.“

Pohladila jemnou tvářičku. Tolik ji chce uchránit od všeho zlého! Jak mohla myslet na sebe? Kéž by se splnil alespoň střípek snů, kéž by stačilo mávnout paží a svět se poslušně změnil. Vzhlédla k vojákovi a viděla, že se mračí.

„Pane, věř, že mysleli, že nikdo jiný jít nemůže. Pán domu spal a mne chrání jméno toho, kdo posílá peníze na mou výchovu. Říkají mu Prolem.“

Voják hvízdal.

„Vrchní dodavatel paláce? Máš pravdu, je to důležitý muž. Ale má také mnoho nepřátel a nikdy nevíš, kdy ti jeho jméno naopak uškodí. Radši o něm pomlč. Ale co s děckem?“

„Není mojí sestrou, ale chci, aby žila dobře.“

Voják se zachmuřil. Aniž si to uvědomila, vyslovila Jórtha mnohá tajemství, a tím se vydala tomu muži napospas. Potom zarostlou tvář ovládl úsměv.

„Podej mi dítě, Čalaš. Věřím, že do mého domu přinese radost. Doma nic neříkej.“

Jórtha otřela tvář o našpulenou pusinku a požehnala dítěti, jak to vídala u matky. Voják trpělivě čekal a potom opatrně zabalil děcko ještě do svého pláště. Dívala se za nimi, dokud nezmizeli za ohybem cesty.

Brzy přijede posel od Prolema. Musí mu povědět, že nastal čas odchodu. Určitě se s kýmkoliv domluví lépe než s těmi pod domovskou střechou. Snad najde cestu ke katunovi, snad časem dokáže být i tomuhle drobečkovi nablízku, snad časem i Lertovi, možná dalším děčkám... I kdyby pro to opravdu měla posloužit všem mužům, kteří Prolemovy domy navštěvují!

* * *

Nikdo se neptal, ani Šata. Jórtha ji sice několikrát přistihla zalezlou vzadu ve chlévě, ale jakmile dala najevo sebemenší účast, Šata odešla a potom na ni vztekle křičela pro každou maličkost. Šestý týden od Gérova odjezdu musela vyhnat dobytek Jórtha. Vzbudila a objala Lerta, neboť tušila, že večer už ve vsi nebude.

Skutečně, asi od poledne se pilo. Děti utekly za nejstarší sestrou. Poslala je pro džbánky a nadojila mléko. Třem starším to nestačilo, musely ve vsi směnit mléko za placky. Dokud se nepilo dva dny v kuse, otec nesnášel motání drobotiny kolem stolu. Právě kopance byly příčinou časně smrti dvou holčiček. Ostatní vydržely hlad, zimu i boj s krysami, než se Jórtha odhodlala vzít vedení domu na sebe. Opatrně nosila misky s jídlem, pokradmu ulamovala z pečínek, odklízela nejhorší nepořádek a pečovala o Pášino děcko. Ani kaši nemohla vařit, dokud nebyli namol! Když pil pán sám, ustupovala před Ronou, první ženou v domě. Stejně tak sousedé ve vsi. Obraceli se na děvče, až když zaslechli hluk opilých žen.

Peníze za Lerta se rozutekly stejně rychle jako Prolemovy. Hlavně kvůli vzácnému ovoci a zvěřině, dokonce se objevily tři štučky látek na šaty žen. Přepych zaváněl starými časy, a když zase pomíjel, otec odvedl tři starší děvčata. Jórtha teď blahořečila Prolemovi, že není rodině vydána napospas. Šata s Ronou pily beze smíchu a veselí. Jen otec si pochvaloval, že ubyly hladové krky, a za další dva týdny zmizely všechny děti, které už stály na nohách. Poslední dvojčata a čtyři chlapci. Zbyl jen kojeneček Páši.

Jórtha nemohla pochopit, jak zamýšlejí žít. Dva roky nezaseli ani zrnko, zbývaly tři kozy, neměli koně ani krávy. Brzy budou jako Modrovlasí. Ti se taky o zvířata nestarají. Jenže si dokážou poradit. Ohradí les a chodí za plot lovit. Vzdali se mléka a všeho dalšího, protože jsou nemocní i ze syra. Ach, Géro, kdy se vrátíš?

Toho dne musela Jórtha zlou kozu uvázat na provaz a honit dokola. Vypadala omámeně, asi sežrala slupky z korthy. Tam uvnitř kdosi jakoby uklidil svinčik, ale až dozadu se neobtěžoval! Tiše si přeříkávala kletby a vypočítávala strakaté koze svá trápení. Kdyby nepečovala o zeleninové záhony, nesbírala byliny u pastvy, neprosila u okolních stavení...!

Včera zase vzali polena z hromady, poslední zásoby pro chladné měsíce. Kdyby tu ještě byly děti, snad by nasbíraly nějaké větve. Chtějí snad olamovat stromy, které jim dávno nepatří? Až odtud Jórtha odejde, zůstanou jenom holé zdi a čtyři opilci. Odejít už musí brzy, nebezpečí roste každým dnem. Brzy bude ženám nápadné, jak se při hladu Jórtha kulatí. A Prolemův posel stále nepřichází...

Každá myšlenka teď patřila času a Gérovu katunovi. Pevná víra v dobrý osud lehce kolísala, ale vydržela až do dne prozrazení. Právě Šata totiž pochopila, proč se Jórtha vrací bledá

zezadu od hromady polen. Sotva si stačila umýt tvář a vyplivnout poslední šťávy zvratků, Šata zaječela a s křikem jí roztrhla košili na prsou. Neodpustila si ani úder pěstí do břicha. To přivolalo ostatní. Ženy se jako šelmy vrhly na drobnou dívku a táhly ji do domu za ruce a vlasy, kopaly a nadávaly. Hozená na zem k nohám Termigse Jórtha tiše očekávala věci příští. Vzáyvala katuna jako jedinou záchranu.

Rušil ji jen dětský nárek od pelechu s kožešinami, kde spávali všichni dospělí. Dejte jí najíst, copak neslyšíte, vzývala ženy v duchu. Nad ní se však dál střídaly hádky se šeptavým domlouváním. Hladovému děcku Páša přece jen cosi strčila a zase krákala s ostatními. Měli strach z Prolema a nenáviděli Jórthu, že přivolala neštěstí. Děvka Čalaš, dočista je zničí! Jórtha už vnímala jen tóny. V uších jí cosi zaznělo a potom cítila jakoby další prostor uvnitř vlastní hlavy. Chodba kamsi dál? Na konci kdosi, kdo její hlas slyšel, ale odmítal otevřít své dveře. Zoufale křičela, volala, prosila! Marně. Zasténala. Termigs sebral do hrsti chomáč rozčuchaných vlasů a trhnul její hlavou.

„Ty malá děvko, kdo ti to uplet?!“

Kopanec ji přetočil na záda. Zkušená Rona prohmatala břicho. Schválně hrubě, aby to bolelo. Děcko v pelechu zaškytalo. Bohové, tak divně kašle... Au! Kdyby stačila promluvit! Další rána. Sotva popadala dech.

„Mrcha... je to víc než tři měsíce! Už se nalévají prsa. Nevím, jak to udělala, byla pořád v domě...“

Jórtha ji přeměřila pohrdavým pohledem. Dostala za to pěstí pod oko. Chodba ke katunovi však zůstala. Stále tam byl, nechtěl slyšet, ale nemohl přerušit spojení. Soustředila se na jedinou naději. Přivolávala pomoc, jako když dřív volala Lerta.

Katune, zachraň dítě Modrovlasého, splň svou povinnost!
Katune, pomoz! Katune, zavolej Géru!

Katune...

* * *

Probrala se uvázaná mezi dva středové kůly domu. Určitě nebylo náhodou, že jí lýtka rozdíraly třísky a suky. Pevně přitažené provazy nedopřály dívce sebemenší úlevu. Visela nad díží, do které se chytá porodní krev... Chtějí vyhnat její dítě?! Začala křičet, ale hned dostala facku a roubík. S hrůzou sledovala přípravu lektvaru, znovu volala katuna, znovu marně.

Termigs poručil připravit stoličku, aby dobře viděl. Popíjel víno a škodolibě pozoroval, jak sebou Jórtha škube. Pohodlně natáhl nohy a pokynul ženám, aby začaly. Přinutily Jórthu vypít dost dryáku, aby zapůsobil na dvě ženy, ale dolů nespada ani kapka krve. Jórtha omdlávala bolestí a probírala se s nadějí. Dokonce něco vykřikla o katunovi, ale nevěřily jí a zase nacpaly roubík. Cítila odřená lýtka, páčila k nesnesení. Stejně řezala zápěstí, bolelo tělo týrané křečemi. Mučily k zesílení. Vydržíme, ty i já, nezabijí Gérovo dítě! I kdybych tě sama držela, i kdyby nikdo další!

Katune, proč?!

Dostala odpověď. Každé slovo jako úder. Padalo k ní, jako by je daleký katun ochránce nevyslovil myšlenkou, ale proměnil v kameny: Není vítaná. Černá, primitiv, pakáž. Nehodná vznešené rodiny. Modrovlasý udělal hloupou chybu, nic víc. Jórtha napjala tělo v posledním zoufalém pokusu zachovat tvář, konečně vyplivla hadry. Zakřičela, jak nejsilněji mohla: „Proklínám tě, katune! Moje dítě umírá, ale ty budeš žít dlouho! Nikoho nezachráníš, nejbližší ti umřou před očima a ztratíš rozum, než se přehne čas!“

Vyděsila ho, ale zůstal mimo. Jórtha přerývaně dýchala, naděje ji opouštěla. Cítila nenávist katuna namířenou proti Gérovi. Ne kvůli ní, ne pro jejich dítě, ale pro Géru samotného?! Zrádce katun, touží zničit je všechny. Jórtha se zhluboka nadechla, jak to dělávala její matka. Pohlédla nahoru nad sebe, skulinou až k modrému nebi.

Vodo, ohni, vzduchu, zemi! Síly života, síly zmaru! Otevřete cesty do všech stran... Bolest ji rušila, znovu sklonila hlavu k trapičům dole. V očích žen viděla strach, couvaly. Rona plivala do kruhu kolem sebe a drmolila zaříkání. Termigsem nehnulo nic. Vstal a s děsivou rozvahou udeřil Jórthu pěstí pod pupek. Do díže stříkla krev.

„Čalaši kor msiááá!“

Netušila, že někdy vyřkne nejtěžší kletbu předků. Její plamen sežehl svět.

3. Mongin

„Katune, proklínám tě...“

Probudil se vyděšený, šátral kolem sebe. Byl to pouhý sen, zato ten nejpříšernější, jaký pamatoval. Pokaždé kolem zněl ženský křik, ačkoliv všechno předešlé pohltila mlha. Kolikrát se marně snažil rozpomenout, kolikrát si vybavil jen tesklivé tóny písně a záblesky šťastných pocitů? Byly v tom snu také, ale konec vždy překryly krvavě zbarvené plameny.

Then se zavřenýma očima ještě jednou podstoupil sálání hrůzné plamenné stěny, ale už se mu vzdalovala. Přijal porážku a rozhlédl se. Cože?! Leží v měkké posteli. Kůži hladí jemňoučká tkanina, nos těší nevtíravá květinová vůně. Už věděl, Mongin. Strýcův palác jistě dávno žil každodenními starostmi, ale sem nedoléhalo nic.

Protáhl se. Ten strašný sen... Proklínání. Proč ho tolik děsí, když platí katunovi? Je to starý sen, nesouvisí s jeho příjezdem. Dokázal si jasně vzpomenout jenom na to jediné: proč se nyní směl probudit v pohodlí Monginu. Then Abril Baza Lenk se podle strýce Lergiho má stát příštím katunem. Strýc se nám buď zbláznil, nebo je dočista zoufalý. Celé je to nesmysl, předávat veškerou úžasnou moc a ochránství ve zralém věku. Možná mu ty císařské masakry daly hodně zabrat. Byly to celé tři strašné roky skrývání a útěků, tři roky vraždění Modrovlasých.

Brr, Then se znovu dostal tam, kde nechtěl být. Nechtěl na minulost myslet, ale tady musel. Neměl palác rodu Mongů rád, nemiloval ani strýce. Klan respektoval nanejvýš ze zdvořilosti. Popravdě dělal, co mohl nejhoršího, vůči sobě i vůči klanu. Nehodlal to měnit. Snad Lergi-katun pochopí a přestane na odpadlíka naléhat.

Bez chuti a nálady se nyní Then umyl a oblékl. Chyběla mu žvýkací tyčinka, dokonalý vibrační čistič úst ho jenom

rozladil. Do háje s technikou! Připomínala až moc, proč tady je. Zamračil se do zrcadla a vydal se nazdařbůh bludištěm starého sídla. Zadoufal, že zabloudí, ale orientoval se i po letech. Portréty vážných katunů na zdech mu kdysi vyrazily dech. Občas, ještě jako dítě, si hrál s představou, že je osloví a vyslechne nějaké zásady jejich moudrého vedení klanu. Později se jich bál, protože slyšel o značné interaktivní schopnosti portrétů diskutovat. Nyní neuctivě přemítal o zakyslých dědcích a vidina sebe sama mezi nimi připadla Thenovi značně truchlivá.

Lergi-katun pochopitelně seděl v pracovně se zataženými závěsy a v hlubokém soustředění navazoval kontakty se všemi členy mimo domov. Malá ranní kontrola, která postupně Thena udivovala, potom oslňovala, aby mu posledních čtrnáct let jenom lezla na nervy. Strýc sice hlídal Thena velmi nevtíravě, téměř symbolicky, ale spojení trvalo a tím pádem obtěžovalo. Na okamžik se Then pobavil myšlenkou, že někdo odmrští strýce s nadávkami a právě to se promítlo do Thenova probouzení. Spojilo se to se starým snem... Možná s varováním, aby se rodové počtě vyhnul za každou cenu.

„Nic neříkej, Thene. Možná nesouhlasíš, že mám právo po tobě cokoliž žádat, ale věř mi. Jenom ty jediný můžeš projít Cestu očisty a převzít moje postavení. To, co jsem právě dělal, je slabým odvarem z katunova poslání. Víc nesvedu už celé roky. Klan Mongů ve skutečnosti nemá opravdového katuna. Provinil jsem se, nebo řekněme poněkud zanedbal svoje poslání, a ztratil moc. Dnešek, *prosím*, zasvěť přemýšlení o místech Cesty.“

Then po něm nedůvěřivě střelil očima: „Copak o mně nic nevíš?! Nebudu přece schopný dumat nad blahem lidu, když mi je ukradenej. A dál: nemá mít poutník s sebou náhodou

přítele? Kde bych ho sebral? Víš dobře, že jsem sám. Nebo mě chceš nahnat mezi cucáky ostatních klanů? Děkuju, nechci. Netoužím po veřejných zpovědích.“

„Nejsi sám, Thene. Budeš mít nejlepšího průvodce tohoto světa. Zavři oči, soustřed se, povedu tě. Co cítíš?“

Then poslechl němého pokynu a usadil se naproti strýci. Sledoval jeho tvář, nechtělo se mu poddat se a být vlečen v područí jeho vůle. Přesto jej obklopila tma. Pomalu vyslovil: „Temná, vlhká chodba, za ní velký prostor? Jako kdysi dávno... Nechci vzpomínat!“

„Nebraň se, tohle je přítomnost.“

„Máš pravdu, rozeznávám jakousi kryptu. Tma, nízké široké klenby. Řada kamenných stolů, těla zakrytá pohřebními pokrývkami. Vznešená hrobka bez přístupu ptáků. Proč?“

„Mlč a sleduj, tvůj průvodce se ukáže!“

Then odevzdaně čekal. Už dokázal rozlišit obrys dosud nezetlelé postavy pod nejbližší pokrývkou. Pohnul se? Copak katun, který nemá žádnou moc, najednou zvládá zázraky?! Znovu. Then zalitoval, že neví, jak a čím katun přivádí tělo k životu. Mrazilo ho, a přitom strýce obdivoval. Po letech zas cítil něco jako respekt k jeho úřadu a moci. Tělo se posadilo. Pokrývka pomalu sklouzla z hlavy... Vidina zmizela.

Then otevřel oči. Strýcova tvář se chvěla, od čela stékaly krůpěje potu. Pod očima... slzy?! On? Mladý muž se na okamžik odvrátil. Poté katun seděl opět studený a odměřený.

„Vstala, vyslyšela mou žádost. Kdybys nebyl se mnou, nevím. Pro tebe vstala, nezapomeň! Jediná žijící Arga Slitovnice za chvíli vyjde z pohřební komory.“

„Arga? Arga?!“

Thenem ještě nic takhle neotřásl. Arga, přízračná bytost, jakým se pečlivě vyhýbal. Ach ano, kompetentnějšího

průvodce mu Lergi-katun opravdu sehnat nemohl. Jenže jestliže byla v kobce, tak umírala. Jakým právem strýc přerušil Argin dobrovolný proces zániku?! Vždyť už dokonce tišila dech. Sotva pár minut od smrti. Když tohle chápe i začátečník, když Then vnímal její smíření a klid, o co horší bude pro tu ženu návrat?! Nadutec Lergi, bezohledně pronikající do hlubokého soustředění!

Thenovi bylo ze strýce zle od žaludku. Hnusný starý Lergi, manipulující každým a vším podle sebe. Thenem zabouřilo odmítnutí. Má snad být jako on?!

„Na nic se neptej, Thene. Arga přijala mou prosbu, projde s tebou Cestu, nic víc a nic míň. Chovej se k ní s náležitou úctou.“

Then sklonil hlavu a poslušně odešel. Strýc byl na pokraji sil, poslední slova jenom sípěl. Snad jde o zdraví, možná je podobně vysílený jako Arga, která prý sama rozhoduje o čase tiché smrti v kobce. Prý! Do dneška tomu nevěřil, tajemno kolem ženského sesterství nehodlal odkrývat ani náhodou. Thenovi bylo jak po dlouhém flámu s pořádnou rvačkou. Arga Slitovnice! Bude s ní sdílet svou minulost, snášet ji vedle sebe bůhvíkolik dní, bude uctivý a poslušně otevře všechny rány. Ne, za žádnou cenu ne! Mstí se mu strýc, nebo tuší, že snad právě Slitovnice může jediná prolomit Thenovu obranu? Thena se zmocnila úzkost. Se svými běsy uměl žít, jen když je zadupal dost hluboko.

Povznesená vševědoucí Arga, ta mu tedy chyběla ke štěstí. Na všechno dokáže odpovědět a přednést nějaké nesmrtelné moudro. Nechci to, nežádám nic, jen mě nech být! Schovej si kejkle pro všechnu havěť Tafatu!

Then se zastavil a praštil pěstí do zdi. Sluha, procházející právě kolem, uprostřed pozdravu strnul, ale hned pokračoval

se škrobeným výrazem dál. Then musel vypadat docela směšně. Ale proč někdo musí sledovat a soudit jeho nejskrytější tajemství?! S vnitřnostmi obrácenými naruby aby se nakonec ještě klepal radostí jako pilný žáček! Kolik úsilí ho stálo každou bolest svázat a uvěznit kdesi v hlubokých kobkách nevědomí. Proč má znovu vzpomínat a rozdírat, co se nikdy nezahojí?! Opřel se u dveří do pokoje a zavřel oči. Jak rád by v té daleké klidné kobce vystřídal Slitovnici, spočinul na chladném kameni, poručil tělu klid a srdci ustat...

– Nech se očistit bolestí, přijmi ji...

Tak tohle znal, ale není to strýc. Navázal snad spojení s Argou?! Ano, bylo to ženského původu. Takže telepatie není vyhrazena jen katunům. Dodnes myslel, že zdejší lidi zvládají nejvyšší základní pojmy, přenos vidin, zkratka jedno-dušší, nižší verzi...

– Jsi poslední nadějí svého klanu. Bez katuna se rozpadne...

Jako kdyby tohle neslychal od chvíle, kdy začal vnímat. Klan je nade všechno, katun vůdce i obětavec... Pchá! Teď bude hlas pokračovat připomenutím ceny života, stále zachraňovaného právě katunem? Každý únik, stěhování, skrývání, každé potkání hlídky, která ho lhostejně minula. Jako by to mělo nějaký smysl. Měl zemřít jako matka, uschnout steskem. Nebo jako otec s bratrem a strýcem při přepadení, v marné obraně. Ticho? Tím líp! Vpotácel se do pokoje a napůl bez sebe dopadl na příkrývku.

* * *

Probudil se v posteli. Kůži hladila... Tohle už zažil. Ano, ale ráno, teď se šepčí. Byl vyčerpaný, čísi ruce ho svlékly a pohodlně uložily. Katun potřebuje dobrý spánek a učedník asi tuplem. Copak je ale Then mimino?! Nenáviděl